

**Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministerijai**El.p.: ministerija@sam.lt2026 m. gegužės 28 d.,
Vilnius**Lietuvos Respublikos Vyriausybei**El.p.: lvkanceliarija@lr.v.lt*Siunčiama el. paštu. Originalas siunčiamas nebus.*

Dėl Sveikatos draudimo įstatymo, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo ir Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimų projektų teisėkūros kokybės ir proporcingumo

Didžiausius užsienio ir Lietuvos investuotojus vienijanti asociacija „Investors' Forum“, įvertinusi Lietuvos Respublikos Seime registruotus Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 31¹ straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 31² straipsniu įstatymo projektą Nr. XVP-1509¹ (toliau – **Projektas Nr. XVP-1509**), Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 52, 58, 59 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 58¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XVP-1510² (toliau – **Projektas Nr. XVP-1510**) bei Administracinių nusižengimų kodekso 12, 54, 55, 57, 58, 59 ir 61 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-1511³, prašo užtikrinti, kad šie projektai būtų suderinti su teisės aktų rengimo principais ir būtų svarstomi tik tinkamai įvertinus jų poveikį sveikatos sistemai, pacientams, paslaugų teikėjams, konkurencijai ir investicinei aplinkai.

Suprantame ir palaikome valstybės siekį užtikrinti teisėtą, skaidrų ir atsakingą Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – **PSDF**) lėšų naudojimą. Neteisėtas PSDF lėšų gavimas, melagingų duomenų teikimas, neteisėtos pacientų priemokos ar pacientų saugos reikalavimų pažeidimai negali būti toleruojami. Atsakomybė už tokius pažeidimus turi būti reali, veiksminga ir atgrasanti. Tačiau atsakomybės griežtinimas pats savaime nėra pakankamas viešosios politikos sprendimas. Sankcijų sistema turi būti ne tik griežta, bet ir aiški, proporcinga, individualizuota, pagrįsta duomenimis ir suderinta su pagrindiniu sveikatos sistemos tikslu – užtikrinti pacientams prieinamas, kokybiškas ir saugias sveikatos priežiūros paslaugas.

Projektų esmė – reikšmingai sustiprinti atsakomybę sveikatos priežiūros įstaigoms, vaistinėms ir kitiems PSDF lėšomis finansuojamiems subjektams už pažeidimus, susijusius su PSDF lėšų naudojimu, pacientų priemokomis, duomenų teikimu ir pacientų saugos reikalavimais. Siūloma įtvirtinti realias finansines baudas, griežtinti administracinę atsakomybę ir numatyti, kad subjektai, su kuriais dėl pažeidimų nutraukta sutartis su

¹ [Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 31-1 straipsnio pakeitimo, įstatymo papildymo 31-2 straips...](#)

² [Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 52, 58, 59 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papi...](#)

³ [Administracinių nusižengimų kodekso 12, 54, 55, 57, 58, 59 ir 61 straipsnių pakeitimo įstatymo pr...](#)

Valstybinė ligonių kasa, dvejus metus negalėtų sudaryti naujų sutarčių. Tokios priemonės savo pobūdžiu yra reikšmingos ir gali turėti ne tik individualų, bet ir sisteminį poveikį.

Prieš pereinant prie konkrečių pastabų, norime pabrėžti, kad visų sveikatos sistemos dalyvių siekis yra užtikrinti tinkamai veikiančią sistemą ir tinkamą PSDF lėšų panaudojimą, kad pažeidimų būtų apskritai išvengta arba jie būtų sumažinti iki minimumo. Kitaip tariant, siekis turėtų būti ne „griežčiau nubausti“, tačiau sukurti efektyvią sistemą, kad pažeidimai būtų nedaromi, o poveikio priemonės būtų taikomos tik už tyčinius ir sisteminius pažeidimus. Be to, manome, kad, priėmus susijusių įstatymų pakeitimus dėl priemonių draudimo, neteisėtų PSDF lėšų naudojimo atvejų apskritai reikšmingai sumažės.

Kartu manome, kad **papildomai būtų tikslinga nustatyti atvejus, kai poveikio priemonių taikymas nėra tikslingas:**

- **įstaigai turėtų būti suteikiama teisė nedelsiant ištaisyti nustatytus pažeidimus ir grąžinti padarytą žalą, o atsakomybė tokiais atvejais nebūtų taikoma.** Kiek asociacijai yra žinoma, pažeidimai dažnu atveju padaromi netyčia, jas lemia žmogiškos klaidos, netinkamas teisės aktų interpretavimas ir pan. Todėl vertinimas, kad tokiais atvejais įstaigai turėtų būti taikomos poveikio priemonės (sankcijos, draudimas sudaryti sutartį) nebūtų suderinamas su konstitucinio proporcingumo principu.

- **subjektui, kuris apie pažeidimą pats praneša VLK ir grąžina nepagrįstai gautas PSDF lėšas, pašalina pažeidimo priežastis, taip pat neturėtų būti taikomos poveikio priemonės.** Tokia priemonė skatintų savikontrolę ir ankstyvą klaidų taisymą, o ne pažeidimų slėpimą ar ginčus.

- **pirmą kartą nustatčius konkrečios rūšies pažeidimą (pavyzdžiui, imant neteisėtas priemokas), subjektui nebūtų iš karto skiriama poveikio priemonė.** Vietoje to jam būtų nustatoma pareiga parengti ir įgyvendinti atitikties planą. Plane subjektas turėtų nurodyti, kokių veiksmų ims, kad pažeidimas nepasikartotų, pavyzdžiui, atnaujins vidaus procedūras, apmokys patikslins pacientų informavimo tvarkas ar įdiegs papildomas vidaus kontrolės priemones. Poveikio priemonė būtų taikoma tik tada, jei planas neįgyvendinamas, pažeidimas kartojasi arba nustatomas sunkus ar tyčinis pažeidimas.

Kviečiame konstruktyviai įvertinti šiuos siūlymus.

Toliau teikiame pastabas projektams.

(I) Poveikio vertinimas turi būti atliktas prieš priimant sprendimus

Teisinis pagrindas. Teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnis numato pareigą atlikti numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą, kai iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas⁴ ne kartą pažymėjo, kad

⁴ Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2026 m. sausio 7 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. el-4-1188/2026.

sveikatos sektoriaus reguliavimo pakeitimai, darantys reikšmingą poveikį sistemos dalyviams, turi būti grindžiami poveikio vertinimu. Toks vertinimas nėra formalumas – jis reikalingas tam, kad būtų įvertintas ne tik siekiamas teigiamas poveikis, bet ir galimos neigiamos pasekmės pacientams, paslaugų teikėjams bei visai sveikatos sistemai.

Problema. Siūlomi pakeitimai nėra redakciniai ar techniniai. Jais nustatomos naujos ir reikšmingos finansinės bei veiklos pasekmės sveikatos priežiūros įstaigoms, vaistinėms ir kitiems PSDF lėšomis finansuojamiems subjektams. Sutarties su VLK nutraukimas, sutarties vykdymo sustabdymas ar dvejų metų draudimas sudaryti naują sutartį gali paveikti ne tik subjektą, bet ir pacientų galimybes gauti PSDF lėšomis kompensuojamas paslaugas.

Šiuo aspektu svarbu tai, kad kartu su projektais nėra pateiktas toks poveikio vertinimas, kuris leistų patikrinti siūlomų priemonių būtinumą ir proporcingumą. Nėra aiškiai įvertinta, kaip siūlomos sankcijos paveiktų pacientų paslaugų prieinamumą, regioninį paslaugų tinklą, sveikatos priežiūros įstaigų ir vaistinių veiklos tęstinumą, konkurenciją, administracinę naštą, ginčų riziką ir investicijų stabilumą. Bendro pobūdžio teiginiai, kad griežtesnės sankcijos sustiprins prevenciją, nėra pakankami tokio masto reguliavimo poveikiui pagrįsti.

Poveikio vertinimas ypač svarbus regionuose, kuriuose paslaugas teikia ribotas skaičius subjektų. Tokiose teritorijose griežčiausios sankcijos gali lemti paslaugų prieinamumo pablogėjimą. Todėl poveikio vertinimas turi apimti ne tik PSDF lėšų apsaugos tikslą, bet ir galimas pasekmes pacientams, regionams, konkurencijai, sveikatos priežiūros įstaigų ir vaistinių veiklos tęstinumui, administracinei naštai, ginčų rizikai ir investicijų stabilumui.

Ką siūlome. Siūlome prieš tęsiant projektų svarstymą parengti ir viešai pateikti visavertį numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą. Jame turėtų būti įvertinta, kaip griežčiausios poveikio priemonės veiktų konkrečiuose regionuose ir kokiais būdais būtų užtikrinamas paslaugų tęstinumas. Taip pat turėtų būti įvertinta, ar tą patį tikslą būtų galima pasiekti mažiau ribojančiomis priemonėmis, pavyzdžiui, aiškesnėmis metodinėmis taisyklėmis, įspėjimo ir pažeidimo pašalinimo mechanizmu, rizika pagrįsta kontrole ar sustiprinta priežiūra.

(//) Sankcijų modelis turi būti pagrįstas aiškiais duomenimis

Teisinis pagrindas. Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtinti tikslingumo, proporcingumo, aiškumo, atvirumo, skaidrumo ir efektyvumo principai reikalauja, kad teisinio reguliavimo priemonės būtų pasirenkamos tik aiškiai identifikavus problemą. Teisėkūra negali remtis vien bendro pobūdžio prielaida, kad griežtesnė sankcija savaime sukurs geresnę prevenciją. Konstitucinis Teismas⁵ yra pažymėjęs, kad pagal Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 4 punktą teisėkūroje vadovaujamosi atvirumo ir skaidrumo principu, pagal kurį *inter alia* teisėkūra turi būti vieša, su bendraisiais interesais susiję teisėkūros sprendimai negali būti priimami visuomenei nežinant ir neturint galimybių dalyvauti, visuomenei ir interesų grupėms turi būti sudarytos sąlygos teikti pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo visose teisėkūros stadijose; pagal šios dalies 5 punktą teisėkūroje taip pat turi būti vadovaujamosi

⁵ Konstitucinio Teismo 2021 m. birželio 7 d. nutarimas.

Asociacija „Investors' Forum“

Gedimino pr.10 - 9B, Vilnius, LT-01103, Lietuva

Įmonės kodas: 224996640, PVM mokėtojo kodas LT100006916918

Banko sąskaita: LT57 7044 0600 0138 6560

efektyvumo principu, pagal kurį *inter alia* rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir pasirenkama geriausia iš jų, o teisėkūros veiksmai atliekami per protingus terminus.

Problema. Projektų pagrindime nurodoma, kad dabartinė atsakomybės sistema yra neveiksminga, nes pažeidimus padarę subjektai dažniausiai tik gražina neteisėtai gautas lėšas, tačiau nepatiria papildomų realių neigiamų pasekmių. Vis dėlto nėra aiškiai parodyta, kokiais duomenimis ši išvada grindžiama. Nėra nurodyta, kokio masto pažeidimai nustatyti, kokios jų rūšys dominuoja, kokia jų finansinė reikšmė ir ar jie yra sisteminiai.

Šis pagrindimas būtinas, nes skirtingos problemos reikalauja skirtingų sprendimų. Jei pažeidimai kyla dėl tyčinio ir sisteminio piktnaudžiavimo PSDF lėšomis, griežtesnės sankcijos gali būti pagrįstos. Tačiau jei dalis pažeidimų kyla dėl neaiškaus reguliavimo, nevienodos kontrolės praktikos, techninių duomenų teikimo klaidų, pacientų priemonių taikymo neapibrėžtumo ar sudėtingo sutarčių administravimo, vien baudų didinimas problemos neišspręs.

Ką siūlome. Siūlome projektų pagrindimą papildyti konkrečiais duomenimis apie pažeidimų mastą, pobūdį, pasikartojimą ir priežastis. Taip pat siūlome aiškiai nurodyti, kokios alternatyvios ar mažiau ribojančios priemonės buvo svarstytos ir kodėl pasirinktas būtent toks sankcijų modelis. Be tokio pagrindimo neįmanoma įvertinti, ar siūlomos priemonės yra būtinos ir proporcingos.

(III) Dvejų metų draudimas sudaryti sutartį turi būti išimtinė, o ne automatinė priemonė

Teisinis pagrindas. Konstitucinis proporcingumo principas, kaip vienas iš konstitucinio teisinės valstybės principo elementų, reiškia, kad teisės aktuose numatytos priemonės turi atitikti teisėtus ir visuomenei svarbius tikslus, būti būtinos šiems tikslams pasiekti ir nevaržyti asmens teisių bei laisvių labiau, negu reikia. Proporcingumo principas taip pat įtvirtintas Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnyje kaip reikalavimas pasirinkti tokias reguliavimo priemones, kurios sudaro kuo mažesnę administracinę ir kitokią našą.

Problema. Projekto Nr. XVP-1509 1 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 31¹ straipsnio 8 dalies nuostata, numatanti dvejų metų draudimą sudaryti naują sutartį su tuo pačiu ūkio subjektu po vienašališko sutarties nutraukimo, kelia pagrįstų abejonių dėl atitikties proporcingumo principui. Tokia priemonė yra itin griežta, nes gali iš esmės apriboti ar net nutraukti ūkio subjekto galimybę teikti PSDF lėšomis apmokamas paslaugas.

Toks draudimas gali turėti poveikį ir pacientams. Tam tikruose regionuose, kuriuose paslaugas teikia ribotas skaičius subjektų, dvejų metų draudimas gali neigiamai paveikti pacientų galimybes gauti PSDF lėšomis kompensuojamas paslaugas. Tokiu atveju valstybė formaliai baudžia paslaugų teikėją, tačiau faktines pasekmes gali patirti pacientai.

Ką siūlome. Siūlome nustatyti, kad ši poveikio priemonė nebūtų taikoma automatiškai vien dėl administracinio nurodymo neįvykdymo ar sutarties nutraukimo fakto. Ji turėtų būti taikoma tik sunkių, tyčinių, sisteminių ar pakartotinių pažeidimų atvejais. Taip pat siūlome numatyti,

kad ši priemonė būtų taikoma tik įvertinus poveikį pacientų paslaugų prieinamumui ir regioniniam paslaugų tinklui.

Papildomai siūlytina svarstyti teismo kontrolės mechanizmą. Pavyzdžiui, dvejų metų draudimas galėtų būti taikomas tik esant įsiteisėjusiam teismo sprendimui dėl sutarties nutraukimo pagrįstumo, kartu suteikiant teismui teisę, įvertinus pažeidimo aplinkybes ir pasekmes pacientams, draudimo terminą sutrumpinti arba jo netaikyti.

(IV) Baudų sistema turi būti pagrįsta ir individualizuota

Teisinis pagrindas. Proporcingumo ir teisinio aiškumo principai reikalauja, kad sankcijos būtų siejamos su pažeidimo pobūdžiu, mastu, kaltės forma, pasikartojimu ir realiomis pasekmėmis. Sankcija neturi būti taikoma mechaniškai, neįvertinus individualių aplinkybių.

Problema. Projekto Nr. XVP-1509 31² straipsnyje siūloma nustatyti sankcijas subjektams, sudariusiems sutartis su VLK. Baudos būtų skirstomos pagal pažeidimo pasekmes: jei padaryta žala PSDF biudžetui – nuo 20 iki 100 procentų žalos dydžio; jei žala PSDF biudžetui nepadaryta ir paciento teisės nepažeistos – nuo 2 iki 10 BSI; jei pažeista paciento teisė į nemokamą sveikatos priežiūrą – nuo 5 iki 15 kartų didesnė bauda nei neteisėtai paimtas mokestis.

Toks baudų modelis kelia klausimų dėl pagrindimo. Nėra aišku, pagal kokius kriterijus tokie baudų dydžiai siūlomi, kodėl pasirinktos būtent tokios ribos ir kaip bus užtikrinta, kad konkreti bauda būtų proporcinga pažeidimo mastui. Taip pat nėra pakankamai aišku, kokios aplinkybės lemtų mažesnės ar didesnės baudos skyrimą konkrečiu atveju.

Projekto Nr. XVP-1510 3 straipsniu pildomo Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 58¹ straipsnio 1 dalies punktų formuluotės taip pat nėra nuoseklios piniginės baudos skyrimo privalomumo aspektu. Vienu atveju baudos skyrimas įtvirtintas imperatyviai, kitu atveju lieka neaišku, ar bauda taikoma privalomai, ar kontroliuojančios institucijos nuožiūra. Jei siekiama suteikti institucijai diskreciją spręsti dėl baudos skyrimo, projekte turėtų būti aiškiai nustatyti tokios diskrecijos kriterijai ir pagrindai.

Ką siūlome. Siūlome įstatyme aiškiau nustatyti baudų individualizavimo kriterijus. Turėtų būti vertinamas pažeidimo mastas, trukmė, kaltės forma, pakartotinumai, žala PSDF biudžetui, žala pacientui, subjekto bendradarbiavimas, pažeidimo pašalinimas ir neteisėtai gautų lėšų grąžinimas. Taip pat siūlome aiškinamajame rašte pagrįsti, kodėl pasirinktos būtent tokios baudų ribos ir kaip jos atitinka proporcingumo principą.

Jeigu projekte paliekama kontroliuojančios institucijos diskrecija skirti ar neskirti baudą, siūlome aiškiai įtvirtinti tokios diskrecijos kriterijus. Jeigu bauda turi būti privaloma, tai taip pat turi būti aiškiai ir nuosekliai nurodyta visose atitinkamose projekto nuostatose.

(V) Lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės neturi riboti teisės į gynybą

Teisinis pagrindas. Teisinės valstybės, proporcingumo ir teisės į gynybą principai reikalauja, kad subjektas galėtų nesutikti su institucijos vertinimu ir ginčyti priimtus sprendimus nepatirdamas papildomos neigiamos pasekmės vien dėl naudojimosi savo teisėmis. Atsakomybę sunkinančios aplinkybės turi būti aiškios ir susijusios su didesniu pažeidimo pavojingumu ar subjekto kalte.

Problema. Projekto Nr. XVP-1510 58¹ straipsnio 3 ir 4 dalyse įtvirtinamos atsakomybę lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės. Jeigu įstaiga pripažįsta pažeidimą ir bendradarbiauja su kontroliuojančiąja institucija, jai skiriama 50 procentų mažesnė bauda. Tuo tarpu jei įstaiga nebendradarbiauja, kliudo tyrimui arba pakartotinai padaro pažeidimą per vienus metus nuo ankstesnės baudos paskyrimo, jai skiriama 50 procentų didesnė bauda.

Dalis šių aplinkybių yra vertinamojo pobūdžio, todėl kyla abejonų, ar jos visais atvejais objektyviai atspindi didesnę ar mažesnę pažeidimo pavojingumą bei subjekto kaltę. Įstaigos nesutikimas su nustatytu pažeidimu, paaiškinimų teikimas, įrodymų ginčijimas ar sprendimo apskundimas neturėtų būti laikomi nebendradarbiavimu ar atsakomybę sunkinančia aplinkybe. Priešingu atveju subjektas galėtų būti skatinamas atsisakyti teisės į gynybą vien tam, kad išvengtų didesnės baudos.

Be to, to paties straipsnio 2-4 dalyse siūlomas baudų nustatymo mechanizmas nepagrįstai riboja sankcijos individualizavimo galimybę. Bauda gali būti tik fiksuotai mažinama arba didinama 50 procentų. Neaišku, kaip baudos dydis turėtų būti nustatomas, kai egzistuoja ir lengvinančių, ir sunkinančių aplinkybių. Toks reguliavimas neatitinka bendrųjų sankcijų individualizavimo principų, pagal kuriuos turi būti vertinamas visų aplinkybių visetas.

Ką siūlome. Siūlome aiškiai nustatyti, kad pažeidimo nepripažinimas, paaiškinimų teikimas, įrodymų ginčijimas ar sprendimo apskundimas nelaikomi nebendradarbiavimu ar kliudymu tyrimui. Taip pat siūlome atsisakyti vien mechaninio 50 procentų baudos didinimo ar mažinimo modelio arba aiškiai nustatyti, kaip jis taikomas, kai yra kelios skirtingos aplinkybės. Baudos dydis turėtų būti nustatomas įvertinus visų reikšmingų aplinkybių visumą.

(VI) Mažareikšmiai pažeidimai turi būti apibrėžti įstatyme

Teisinis pagrindas. Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje⁶ nurodoma, kad esminės ūkinės veiklos sąlygos, draudimai ir ribojimai, darantys esminį poveikį ūkinei veiklai, pagal Konstituciją gali būti nustatomi tik įstatymu. Todėl kriterijai, nuo kurių priklauso, ar subjektui bus taikomos poveikio priemonės, negali būti palikti vien poįstatyminiam reguliavimui.

Problema. Projekto Nr. XVP-1509 31² straipsnio 2 dalyje išplečiama mažareikšmio pažeidimo sąvoka ir numatoma, kad nustačius mažareikšmį teisės aktų pažeidimą nebūtų taikomos griežčiausios poveikio priemonės – sutarties nutraukimas ar piniginė bauda. Tačiau mažareikšmių pažeidimų kriterijus ir jų pašalinimo terminus nustatytų sveikatos apsaugos ministras arba jo įgaliota institucija.

⁶ Konstitucinio Teismo 2021 m. birželio 7 d. nutarimas.

Asociacija „Investors' Forum“

Gedimino pr.10 - 9B, Vilnius, LT-01103, Lietuva

Įmonės kodas: 224996640, PVM mokėtojo kodas LT100006916918

Banko sąskaita: LT57 7044 0600 0138 6560

Toks reguliavimas kelia teisinio aiškumo problemą. Būtent mažareikšmio pažeidimo kriterijai lemtų, ar subjektui bus taikomos reikšmingos poveikio priemonės. Todėl esminiai mažareikšmio pažeidimo požymiai turėtų būti įtvirtinti įstatyme, o poįstatyminis reguliavimas galėtų tik detalizuoti jų taikymą.

Be to, nuostatos dėl mažareikšmių pažeidimų nėra pakankamai aiškios ir sudaro prielaidas net už mažareikšmius pažeidimus taikyti neproporcingą poveikio priemonę – sutarties vykdymo sustabdymą. Jeigu projekto tikslas yra užtikrinti, kad už mažareikšmius pažeidimus nebūtų taikomos griežtos poveikio priemonės, tai turėtų būti aiškiai pasakyta pačiame įstatyme.

Ką siūlome. Siūlome įstatyme įtvirtinti esminius mažareikšmio pažeidimo kriterijus. Taip pat siūlome aiškiai nustatyti, kad mažareikšmio pažeidimo atveju nebūtų taikomos jokios poveikio priemonės, išskyrus pareigą pašalinti pažeidimą per nustatytą terminą. Toks reguliavimas geriau atitiktų proporcingumo principą ir sumažintų ginčų riziką.

(VII) Skaidrumas turi reikšti aiškų ir patikrinamą pagrindimą

Teisinis pagrindas. Teisėkūros atvirumo ir skaidrumo principas reiškia ne tik tai, kad projektai paskelbiami viešai. Skaidrumas sveikatos teisėkūroje turi reikšti, kad sprendimo pagrindimas yra aiškus, patikrinamas ir suprantamas suinteresuotoms šalims.

Problema. Šiuo atveju projektuose trūksta aiškaus ryšio tarp nustatytos problemos ir pasirinktų priemonių. Nėra pakankamai aiškiai parodyta, kaip konkrečios baudos, sutarties nutraukimas, sutarties vykdymo sustabdymas ar dvejų metų draudimas sudaryti naujas sutartis išspręstų nustatytas problemas. Taip pat nėra pakankamai aišku, kokiais kriterijais remiantis pasirinktas būtent toks reguliavimo modelis.

Vien projekto paskelbimas ar galimybė pateikti pastabas neužtikrina skaidrios teisėkūros, jeigu sprendimo pagrindimas nėra patikrinamas. Suinteresuotos šalys turi matyti, kokiais duomenimis remiamasi, kokios alternatyvos buvo svarstytos, kodėl jos atmestos ir kokios pasekmės buvo įvertintos.

Ką siūlome. Siūlome projektų pagrindimą papildyti aiškia sprendimų logika: kokia problema nustatyta, kokia jos apimtis, kokios priemonės svarstytos, kokios atmestos ir kodėl pasirinktas būtent šis sankcijų modelis. Tik toks pagrindimas leistų užtikrinti skaidrumą, mažinti neapibrėžtumą ir stiprinti pasitikėjimą sveikatos teisėkūra.

Manome, kad atsakomybė už pažeidimus sveikatos sistemoje turi būti reali. Tačiau reali atsakomybė neturi reikšti neapibrėžtos, automatinės ar neproporcingos atsakomybės. Valstybė turi teisę ir pareigą saugoti PSDF lėšas, tačiau tai turi būti daroma laikantis teisėkūros kokybės standartų, aiškiai pagrindžiant pasirinktus sprendimus ir įvertinant jų poveikį pacientams bei visai sveikatos sistemai.

Tik aiški, proporcinga, skaidri ir duomenimis pagrįsta teisėkūra gali sustiprinti pasitikėjimą valstybe, apsaugoti pacientų interesus, užtikrinti teisėtą PSDF lėšų naudojimą ir sudaryti sąlygas tvarioms investicijoms į sveikatos paslaugų kokybę.

Pagarbiai

Vykdantysis direktorius

Vytautas Šilinskas

